

Změny v zimní početnosti morčáka malého ovlivněné klimatem ve vztahu k chráněným oblastem EU

Zvířata reagují na změnu klimatu tím, že mění své rozšíření, což vytváří obavy o účinnosti stávajících sítí chráněných území (PAs). Vodní ptáci jsou ve srovnání s jinými skupinami živočichů obzvláště citliví na klimatické změny. Morčák malý je palearktická rybožravá potápivá kachna zařazená do Přílohy I Směrnice o ochraně ptáků v EU. Je to relativně vzácný druh s odhadovanou velikostí evropské populace 40 000 jedinců. Morčák malý je také jediným druhem z Přílohy I přezimujícím výhradně na otevřených vodách evropských mokřadů. Zjišťovalo se, zda se regionální zimní početnosti a rozšíření morčáka malého během let 1990-2011 změnilo. Dále byla posuzována role globálního oteplování v intenzivních změnách rozšíření a účinnost sítě zvláštní ochrany.

Využitelné výstupy:

- Předmětem studie byla zimující populace morčáka malého podél celé letové trasy, která reprezentuje rozsáhlý geografický a klimatický gradient (široký více než 3000 km od jihozápadu k severovýchodu).
- Použitá data se skládala z dílčích počtů, které jsou součástí mezinárodního sčítání vodního ptactva (IWC) koordinovaného světovou organizací Wetlands International.
- Celkově byly zahrnuty údaje z 6883 míst s celkovým počtem přibližně 291 700 jedinců morčáka malého za období 1990-2011 s průměrným ročním počtem 13 258 jedinců $\pm$ 3840 SD.
- Rozšíření přezimující populace morčáka malého se posunulo k severovýchodní Evropě v souladu s předpovědí globálního oteplování spolu s rostoucí početností v severovýchodní oblasti a s poklesem v centrální oblasti. Trendy v počtu přezimujících morčáků malých byly pozitivnější na zvláště chráněných územích (SPAs) na severovýchodní a jihovýchodní části letové trasy. Avšak velká část zimující populace zůstává nechráněná v severovýchodních oblastech mimo stávající síť SPA.
- Výsledky ukazují, že morčák malý nemigruje tak daleko na jih a západ jako dříve, a proto se význam zimovišť v severovýchodní Evropě rychle zvyšuje. Kvůli nechráněnému statusu většiny těchto severovýchodních zimovišť, jsou tato místa náchylnější na změny ve využívání půdy, což by mohlo mít v budoucnu škodlivé důsledky na tyto ptačí populace.

Grafické přílohy: [obr.1.png](#) [1]

 [obr. 2.png](#) [2]

 [obr.3.png](#) [3]

 [obr.4.png](#) [4]

 [obr.5.png](#) [5]

Zdroj: Pavón-Jordán D., Fox A. D., Clausen P., Dagys M., Deceuninck B. et al.: Climate-driven changes in winter abundance of a migratory waterbird in relation to EU protected areas. *Diversity and Distributions* (2015) 21, 571–582.

Zadal: Eva Ježková

URL zdroje: <http://forumochranyprirody.cz/zmeny-v-zimni-pocetnosti-morcaka-maleho-ovlivnene-klimatem-ve-vztahu-k-chranenym-oblastem-eu>

Odkazy:

[1] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/obr.1_3.png

- [2] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/obr._2.png
- [3] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/obr.3_1.png
- [4] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/obr.4_1.png
- [5] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/obr.5_2.png